

ANÀLISI SOBRE LA SITUACIÓ DEL CATALÀ EN ELS CENTRES PÚBLICS DE LES ILLES

En una primera aproximació a la problemàtica de l'ensenyament en llengua catalana a les Illes Balears volem apuntar algunes observacions fruit de la nostra reflexió.

Hem partit d'unes dades referides al curs 88/89, no sempre coincidents, que ens fan pensar que hi ha més gent dels qui "oficialment" ensenyen en català que s'esforcen a fer anar endavant la nostra llengua i que, per altra banda, no existeixen criteris clarament definits del que s'entén per fer ensenyament en català: mentre alguns ho fan en un sentit estricte altres diuen fer ensenyament a les primeres passes d'introduir aquesta llengua dins les aules.

No per repetit hem de deixar de dir que ha estat i és el professorat, el vertader protagonista dels petits o grossos avanços que s'han fet als centres per a la normalització. Des de la seva formació, passant per l'elaboració de projectes i la sol·licitud de permisos amb tot el que això comporta cara a l'entorn social i a l'Administració, fins a la consecució de la tasca diària mancats de recursos materials, tot s'ha fet d'una manera voluntarista i molt sovint sense cap tipus de suport i topant amb un munt d'entrebancs.

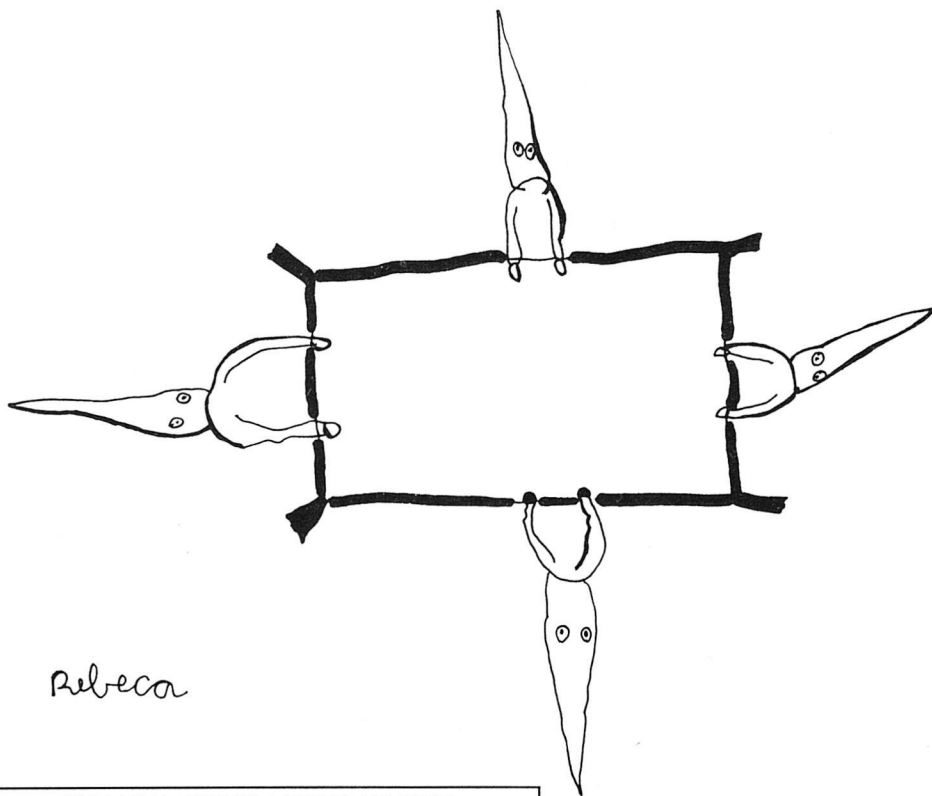
Cal tenir sempre present el fet que vivim a una Comunitat Au-

tònoma sense competències en matèria educativa, el que té com a conseqüència, entre d'altres, la quasi total centralització de la política de personal: oposicions, concurs de trasllats, adjudicació de places d'interinitat d'EEMM... i tot això ve a fer encara més difícil, per no dir impossible, el dur a bon terme projectes de normalització.

Quan encara no s'ha aconseguit el cobrir en un 100% les vacants de professorat de català a tots els centres (hem trobat exemples freqüents a Eivissa) hi ha centres que temps enrera iniciaren el seu camí

cap a un ensenyament totalment en llengua catalana i ara, a una passa d'aconseguir-ho, fan "tot l'ensenyament en català excepte a Matemàtiques, Naturals, Religió i Ètica de vuitè, Música i Socials de la Segona Etapa" això passa a Campos per què?. Citam més casos: a Banyalbufar un dels primers centres que presentaren la seva sol·licitud, es truncà el projecte a causa dels canvis dels professors, és el mateix que hem vist passar a Sant Francesc Xavier que ha hagut de rebaixar el seu plantejament inicial.

Un centenar de centres de Balears fan tot o part del seu ensenya-

ment en català. D'ells, vuit són centres privats concertats, nou són Instituts de Batxiller, dos imparteixen Formació Professional.

Generalment el camí seguit és el d'una implantació gradual i a totes les àrees a partir dels primers nivells (Esportles), altres vegades el projecte afecta concretament a les àrees de Naturals i Socials (Petra), hi ha un tercer model que conjuga els dos anteriors (Sant Jordi) també d'una manera menys generalitzada s'inclouen altres àrees com la de Matemàtiques (Puigpunyent), finalment una altra fórmula és aquella que manté una secció en castellà i una altra en català (Gabriel Alzamora).

A excepció d'alguns casos el projecte ha donat fruit i ja són quatre els centres d'EGB que han completat els vuit anys d'ensenyament en la nostra llengua: Montuiri, Lloret, Es Rafal Vell i Mata de Jonc; altres, de menys unitats i parvularis també hi imparteixen la totalitat de les seves matèries com són els de Deià, l'Horta i Es Fossaret; tots aquests són exemples de la zona de Sóller on és troba també un dels pocs centres privats engrescats amb aquesta tasca (Sant Vicenç de Paül), paradoxalment el major dels centres públics de la localitat, Es Puig tan sols ha impartit el curs 88/89 les experiències de 1r i 2n en llengua catalana.

Altra zona ben coberta és la de Ciutadella, on gairebé de manera unànime tots els centres d'EGB duen endavant una tasca progressiva de normalització; ara bé la manca de

continuitat és palesa ja que a EEMM no hi ha cap grup on s'impartesqui ensenyament en català i, a excepció dels professors especialistes de l'àrea, ningú no té la titulació exigida.

L'exemple de la manca de continuïtat EGB-EEMM es repeteix. Només l'I.B. Ramón Llull a Palma i el Mossèn Alcover a Manacor ofereixen una secció als alumnes que ja han acabat l'EGB. La manca de professors titulats, la seva mobilitat, la diversitat de matèries, són factors que compliquen a aquest nivell educatiu la situació. Es freqüent trobar exemples com el del Politècnic de Palma on es fan en català "cinc grups de Matemàtiques dels distints nivells i especialitats, deu d'Anglès, cinc de Socials, dues de Convivència i dues de Música" o aquest altre de l'Antoni Maura on s'hi fan "les Matemàtiques, Ciències Naturals i Geografia de primer a alguns grups". Aquí no hi cap projecte d'ensenyament i és molt possible que en cursos successius canviïn els pro-

fessors i en conseqüència la llengua en que s'imparteixen aquestes matèries.

Esperem que en un futur no llunyà es multipliquin els projectes, uns projectes COHERENTS que tinguin assegurada la seva CONTINUITAT per l'existència dels següents factors:

- * un model de concurs de trasllat
- * un catàleg clar dels llocs de feina
- * una acceleració i racionalització del Pla de Formació Inicial i de Reciclatge dels ensenyants
- * la implantació de la Reforma
- * la plena assumpció per part de la nostra Comunitat de les competències d'educació.

PROGRAMACION VIAJES - OTOÑO 89

«ESPECIAL PUENTE DEL PILAR»

GALICIA AL COMPLETO

(Avión directo a Santiago)

SALIDA 11 Octubre, 19 horas

REGRESO 15 Octubre, 24 horas

PRECIO: Avión + Hotel en M/P + Todas las excursiones:
36.500 Ptas.

VALLE DE ARAN - LOURDES Y ANDORRA

SALIDA 12 Octubre, a las 7 horas

REGRESO 15 Octubre, a las 21'15 horas

PRECIO TODO INCLUIDO: **30.500 Ptas.**

«VIAJES ESPECIALES»

VIAJE A GALICIA Y ASTURIAS:

(En avión directo a Santiago)

Del día 1 al día 8 de Octubre

PRECIO TODO INCLUIDO: **47.900 Ptas.**

ITALIA AL COMPLETO

Del 19 al 27 de Octubre

En pensión completa + Excursiones

PRECIO TOTAL:
75.800 Ptas.

PARA INFORMES Y RESERVAS:

VIATGES TRAMUNTANA, S.A. G.A.T. 725

31 de Diciembre, 12 - Tel. 20 46 00 - PALMA